

III ВСЕУКРАЇНЬСКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ

«ІННОВАТИКА В ОСВІТІ, ДИЗАЙНІ ТА МИСТЕЦТВІ»

ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ К. Д. УШІНСЬКОГО

Державний заклад «Південноукраїнський
національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»

ХУДОЖНЬО-
ГРАФІЧНИЙ
ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ ТА ДИЗАЙНУ

23-24 КВІТНЯ 2026 Р.
м. Одеса, Україна

Міністерство освіти і науки України

**Державний заклад «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
художньо-графічний факультет
кафедра професійної освіти та дизайну**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**III ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**«ІННОВАТИКА В ОСВІТІ, ДИЗАЙНІ
ТА МИСТЕЦТВІ»**

23-24 квітня 2026 р.

Одеса, 2026

УДК: 378:[37+7]:001.895

I-66

DOI: 10.5281/zenodo.21358452

Рекомендовано до друку Вченою радою Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського» (*протокол № 15 від 25.06.2026 р.*)

Рецензенти:

Бредньова Віра Петрівна, кандидат технічних наук, професор кафедри
нарисної геометрії та інженерної графіки Одеської державної академії
будівництва та архітектури;

Бартенєва Ірина Олександрівна, кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки Державного закладу «Південноукраїнський
національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

I-66 Інноватика в освіті, дизайні та мистецтві : матеріали III Всеукраїнської
науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса,
23-24 квітня 2026 року. Одеса: Університет Ушинського, 2026. 301 с.

До збірника увійшли матеріали III Всеукраїнської науково-практичної
конференції «Інноватика в освіті, дизайні та мистецтві», яка відбулася у
Державному закладі «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського» 23–24 квітня 2026 року. Матеріали
конференції відображають науково-дослідницькі та методично орієнтовані
підходи, а також сучасні тенденції використання інновацій і висвітлюють
актуальні проблеми освіти, дизайну та мистецтва в контексті сьогодення.

Збірник призначений для науковців (докторантів, аспірантів),
здобувачів вищої освіти вітчизняних і зарубіжних закладів, педагогічних
працівників різних типів освітніх установ, а також художників, дизайнерів і
представників творчих індустрій.

Відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності в
текстах доповідей несуть їх автори.

© Державний заклад «Південноукраїнський
національний педагогічний університет
імені К.Д. Ушинського», 2026

© Колектив авторів, 2026

«ІННОВАТИКА В ОСВІТІ, ДИЗАЙНІ ТА МИСТЕЦТВІ»

23-24 квітня 2026 р.

ОРГКОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова:

Штайнер Тетяна Віталіївна – викладачка кафедри професійної освіти та дизайну Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Заступник голови:

Лісогор Алла Вікторівна – викладачка кафедри професійної освіти та дизайну Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Відповідальний секретар конференції:

Шедіна Світлана Віталіївна – викладачка-стажистка кафедри професійної освіти та дизайну Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Члени оргкомітету:

Твердохлібова Яніна Миколаївна – виконувачка обов'язків деканки художньо-графічного факультету Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Усов Валентин Валентинович – завідувач кафедри професійної освіти та дизайну Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доктор фізико-математичних наук, професор;

Колесова Олена Анатоліївна – кандидатка філософських наук, старша викладачка кафедри професійної освіти та дизайну Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Кібіч Денис Олександрович – доктор філософії, викладач кафедри професійної освіти та дизайну Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Страутман Лінда Леонідівна – асистентка кафедри професійної освіти та дизайну Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Rubakha V., Shtainer T.

INTERACTIVE AND PROJECT METHODS AS A TOOL FOR
DEVELOPING ENTREPRENEURIAL COMPETENCE IN THE
VOCATIONAL EDUCATION SYSTEM 92

Сакалюк О. О., Шахова А. О.

ТЕХНОЛОГІЯ КОУЧИНГУ ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ
КОМАНДНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПЕДАГОГІВ 96

Сорочан М. О., Страутман Л. Л.

РОЗВИТОК SOFT SKILLS УЧНІВ ЗАСОБАМИ ПРОЄКТНО-
ОРІЄНТОВАНОГО ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ 99

Фазлуєв В. Р., Бартенєва І. О.

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА 103

Фалаєва К. Л., Карпова В. К.

МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ ВИРАЗНИХ ЗАСОБІВ
ЖИВОПИСУ ПІД ЧАС РОБОТИ НАД НАТЮРМОРТОМ 110

Усов В. В., Фоницький Д. В.

ІНТЕГРАЦІЙНИЙ ПІДХІД ДО ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ ТРУДОВОГО
НАВЧАННЯ ТА ТЕХНОЛОГІЙ В УМОВАХ РОЗВИТКУ
ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ І ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ 113

Черних В. В., Черних Д. А.

ПРАКТИКО-ОРІЄНТОВАНА ОСВІТА ДОРΟΣЛИХ У КОНТЕКСТІ
ПОДОЛАННЯ ВИКЛИКІВ ВНУТРІШНЬОГО ПЕРЕМІЩЕННЯ В
УКРАЇНІ 116

Шкатуляк Н. М., Ткачук О. М.

МОДЕЛІ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ SOFT
COMPUTING В ОСВІТІ 120

Яновський А. О.

ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ПІДГОТОВЦІ
МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ 123

СЕКЦІЯ 2. ІННОВАТИКА В СФЕРІ ДИЗАЙНУ: СТАН ТА ВИКЛИКИ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ

Балакан А. О., Штайнер Т. В.

ЗАСТОСУВАННЯ КОМП'ЮТЕРНОЇ ГРАФІКИ У СТВОРЕННІ ТА
ПРЕЗЕНТАЦІЇ ДИЗАЙНЕРСЬКИХ КОЛЕКЦІЙ ОДЯГУ 128

Вітковська М. М., Шедіна С. В.

ІННОВАЦІЙНИЙ ПІДХІД ДО ПРОЄКТУВАННЯ ОДЯГУ: ВІД
ТЕКТОНІКИ КОСТЮМУ ДО ТЕХНОЛОГІЧНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ТА
ДИЗАЙНУ АКСЕСУАРІВ 132

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА

Фазлуєв Вадим Раїсович

*здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
художньо-графічного факультету*

*Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського», м. Одеса, Україна*

Бартенєва Ірина Олександрівна

*науковий керівник: кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки Державного закладу*

*«Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К.Д. Ушинського», м. Одеса, Україна*

Ключові слова: *майбутній педагог, інформаційне освітнє середовище, цифрова грамотність, інформаційна компетентність, інформаційно-комунікаційна компетентність.*

Сучасна система освіти функціонує в умовах стрімкого розвитку інформаційного суспільства, де інформація стала не лише головним ресурсом, а й визначальним чинником соціального та професійного успіху людини. Відтак, важливим завданням педагогічної науки є підготовка педагога, здатного ефективно діяти в інформаційному середовищі, критично сприймати та опрацьовувати інформацію, а також використовувати цифрові технології для підвищення якості освітнього процесу. Ці вимоги зумовлюють необхідність розвитку інформаційної компетентності педагога, що нині розглядається як одна з ключових складових його професійної компетентності.

Поняття «інформаційна компетентність» виникло у першій половині XX століття і, здебільшого, використовувалося як синонім інформаційної грамотності, що передбачала уміння шукати,

відбирати, аналізувати та використовувати інформацію з різних джерел [6].

Згодом його зміст розширився і у контексті розвитку інформаційного суспільства та поширення комп'ютерних технологій, почав трактуватися переважно як набір технічних навичок роботи з комп'ютером та програмним забезпеченням, тобто «уміння користуватися інформаційними технологіями». У цей період акцент робився на опануванні інструментальних можливостей і базових алгоритмів обробки інформації [5].

У подальшому поняття стало ширшим і багатовимірним. У науковій літературі воно тлумачиться по-різному, однак більшість дослідників сходяться на думці, що воно охоплює сукупність знань, умінь, навичок, ставлень і досвіду, які забезпечують ефективне використання інформаційних ресурсів і технологій у професійній діяльності. Як зазначає Н.Морзе, інформаційна компетентність – це інтегративна характеристика особистості, яка визначає її здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, критично оцінювати інформаційні потоки та використовувати ІКТ у навчальній і науковій діяльності [2]. Подібної позиції дотримується В.Лапінський, який вважає, що інформаційна компетентність є невід'ємною складовою загальної культури сучасного педагога і виступає основою його готовності до професійного саморозвитку в умовах цифровізації освіти [3].

О.Спірін розглядає інформаційно-комунікаційну компетентність як інтегроване утворення, що об'єднує когнітивний, технологічний і діяльнісний компоненти, завдяки яким педагог здатний не лише користуватися інформаційними технологіями, а й творчо застосовувати їх в освітньому процесі. На думку М. Жалдака, рівень інформаційної компетентності вчителя визначається не стільки технічними навичками, скільки здатністю до інформаційного мислення, що передбачає вміння аналізувати, узагальнювати та перетворювати інформацію у нове знання [4].

У працях О.Овчарук акцентується на тому, що інформаційна компетентність педагога є складовою професійної компетентності і водночас частиною ширшого поняття – цифрової грамотності. Вона охоплює не лише вміння працювати з інформацією, а й етичні та правові аспекти її використання, зокрема дотримання авторського права, інформаційної безпеки та цифрової етики [7]. Подібну думку висловлює О. Ломовська, наголошуючи, що інформаційна компетентність передбачає сформованість у педагога культури інформаційної взаємодії, здатності до комунікації в цифровому середовищі та відповідальності за результати власної діяльності [1].

Досить ґрунтовний підхід до визначення цього поняття подає О.Глазунова, яка трактує інформаційну компетентність як інтегративну якість особистості, що проявляється у здатності цілеспрямовано використовувати інформаційні ресурси, технології та сервіси для вирішення навчальних, наукових і організаційних завдань. Науковиця підкреслює, що інформаційна компетентність має багаторівневу структуру, яка включає не лише технічну грамотність, а й розвиток критичного мислення, комунікаційних умінь та навичок самонавчання [2].

У педагогічній літературі спостерігається також розмежування понять «інформаційна компетентність» і «інформаційно-комунікаційна компетентність». Так, В.Биков і Н.Морзе розглядають ІК-компетентність як ширше утворення, що поєднує інформаційну, комунікативну, технологічну та медійну компетентності [2]. Проте обидва поняття тісно пов'язані, адже інформаційна компетентність становить базу для розвитку інших складових цифрової компетентності педагога.

Сучасне бачення інформаційної компетентності розглядає її як інтегральну складову професійної компетентності педагога. Вона поєднує когнітивну (знання про інформаційні ресурси та технології), діяльнісну (уміння практично застосовувати інформацію та ІКТ), комунікативну (ефективна взаємодія у цифровому середовищі) та

ціннісно-мотиваційну (інтерес до саморозвитку та відповідальне ставлення до інформації) компоненти.

У структурі професійної компетентності педагога інформаційна компетентність виконує роль базового фундаменту, який забезпечує ефективність інших видів компетентності: педагогічної, методичної, соціальної та комунікативної. Без сформованої інформаційної компетентності вчитель не може повноцінно реалізувати свої професійні функції, впроваджувати інноваційні методики, інтегрувати цифрові технології в освітній процес і забезпечувати розвиток медіа- та інформаційної грамотності учнів.

У сучасних умовах, коли освітній процес активно інтегрує інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ), інформаційна компетентність педагога є обов'язковою складовою його професійної діяльності. На нашу думку, вона проявляється у здатності працювати з інформаційними ресурсами, що передбачає вміння знаходити достовірну навчальну інформацію в Інтернеті, користуватися електронними бібліотеками, освітніми платформами, такими як Google Classroom, Moodle тощо, а також іншими цифровими освітніми ресурсами.

Інформаційна компетентність включає обробку та аналіз даних, що передбачає роботу з електронними таблицями, презентаціями, графіками, інтерактивними тестами та іншими засобами, які дозволяють структурувати навчальний матеріал та оцінювати навчальні досягнення учнів. Крім того, сучасний педагог повинен вміти ефективно використовувати ІКТ в освітньому процесі, застосовуючи цифрові технології для організації уроків, дистанційного навчання, інтерактивних занять, проєктної діяльності та індивідуальної підтримки учнів.

Важливим аспектом інформаційної компетентності є розвиток критичного мислення та медіаграмотності учнів. Педагог не лише володіє інформаційними технологіями самостійно, а й формує у школярів навички роботи з інформацією, навчання перевіряти

достовірність джерел, аналізувати дані та використовувати інформацію етично. Крім того, компетентність передбачає дотримання інформаційної етики та безпеки, що включає захист персональних даних учнів, дотримання авторського права, етичне використання цифрових ресурсів та безпечну комунікацію в онлайн-середовищі.

Отже, у науково-педагогічній літературі поняття «інформаційна компетентність» трактується як багатогранне, динамічне явище, що поєднує знання, уміння, навички, цінності та особистісні якості, необхідні для ефективного функціонування в інформаційному суспільстві.

Аналіз наукових підходів свідчить, що інформаційна компетентність педагога – це інтегрована характеристика його професійної діяльності, що передбачає володіння сучасними засобами пошуку, обробки, збереження, передавання та використання інформації для досягнення педагогічних цілей. Вона охоплює когнітивний, діяльнісний, комунікативний і ціннісно-етичний аспекти, а її розвиток є невід’ємною умовою підвищення якості освіти в умовах цифрової трансформації суспільства.

Проте, незважаючи на значну кількість досліджень, потребують подальшого уточнення питання щодо методики оцінювання рівнів інформаційної компетентності педагога, а також визначення педагогічних умов її ефективного формування у практиці сучасного закладу освіти.

Інформаційна компетентність педагога є багаторівневою і комплексною характеристикою його професійної підготовки, що інтегрує знання, уміння, навички та ціннісні орієнтації, необхідні для ефективної роботи в інформаційному середовищі. Дослідження вітчизняних та зарубіжних науковців (Н.Морзе, В.Биков, О.Спірін, М. Жалдак, О.Овчарук) демонструють, що структура інформаційної компетентності включає когнітивний, діяльнісний, комунікативний та мотиваційно-ціннісний компоненти, кожен із яких виконує специфічну функцію в педагогічній професійній діяльності.

Когнітивний компонент передбачає наявність системи знань про інформаційні ресурси, технології, методи пошуку, обробки та зберігання даних. Він забезпечує теоретичну основу для застосування ІКТ в освітньому процесі та формує критичне мислення педагога щодо оцінки інформації. Так, Н.Морзе і В.Биков підкреслюють, що без належного рівня когнітивної підготовки вчителів не може ефективно інтегрувати інформаційні технології у власну практику [2].

Діяльнісний (операційно-технологічний) компонент передбачає формування практичних умінь і навичок використання сучасних інформаційних та комунікаційних засобів. Він охоплює володіння текстовими, графічними та мультимедійними редакторами, пошуковими системами, освітніми платформами та програмними продуктами, необхідними для організації освітнього процесу. Здатність застосовувати технології у конкретних педагогічних ситуаціях є критерієм сформованості цього компонента.

Комунікативний компонент забезпечує ефективну взаємодію з учнями, колегами та батьками через цифрові засоби. О.Спірін зазначає, що сучасний педагог повинен не лише володіти інформаційними технологіями, а й умінням комунікувати у цифровому середовищі, організовувати дистанційне навчання, вести електронну документацію та інтерактивну взаємодію [4].

Мотиваційно-ціннісний компонент включає інтерес до саморозвитку, готовність до опанування нових технологій, відповідальність за достовірність та етичне використання інформації. На думку О. Овчарук, саме цей компонент визначає внутрішню мотивацію педагога до підвищення власної інформаційної компетентності та ефективного впровадження ІКТ в освітній процес [7].

Отже, формування інформаційної компетентності сучасного педагога є складним, багатокомпонентним процесом, який потребує науково обґрунтованої системи його підготовки до ефективного використання інформаційних технологій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ломовська О. В. Інформаційна компетентність вчителя як складова професійної компетентності. Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2021. 15с.
2. Морзе Н.В., Глазунова О.Г. Формування й оцінювання ікт-компетентностей науково-педагогічних працівників в умовах впровадження дистанційних технологій. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2012, №6 (32). URL: <file:///C:/Users/User/Desktop/admin,+758-2499-1-ED.pdf>
3. Семко Л.П., Лапінський В.В. Інформаційні компетентності та шляхи їх формування. *Соціально-психологічні технології розвитку особистості* : зб. наук. праць за матеріалами V Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених, аспірантів та студентів. Херсон, 2020. С. 324–327.
4. Спірін О.М., Рамський Ю.С., Франчук В.М., Франчук Н.П. Наукова школа Мирослава Івановича Жалдака. *Проблеми інформатизації навчального процесу в школі та вищому педагогічному навчальному закладі*: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, 10 жовтня 2017 року. м. Київ. Укладач: Н.П. Франчук. Київ : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2017. С.5-11.
5. Тлумачний словник з інформаційно-комунікаційних педагогічних технологій: словник / Я. В. Крупський, В. М. Михалевич. Вінниця : ВДТУ, 2010. 72 с.
6. Тлумачний словник сучасної української мови. URL: <http://www.lingvo.ua/uk/Search/ukuk?searchMode=Interpretations&fromSl ovnyk=1>.
7. Цифрова компетентність сучасного вчителя Нової української школи: зб. матеріалів всеукр. наук.-практ. семінару (Київ, 3 березня 2022 р.) / За заг. ред. О.В. Овчарук. Київ: Інститут цифровізації освіти НАПН України, 2022. 106 с.